

Kom mai, du skjønne uenighet

Nå nærmer det seg sesong for nabokonflikter om blader, trær og hekker. Blant annet.

– Nabokonflikter er sesongbetont, sier Gro Jørgensen, informasjonssjef for de 22 konfliktrådene i Norge.

Høst og vinter kan det være hvem som har ansvar for snømåking, eller båter som er tatt opp og settes slik at de sperrer for utsikt. For eksempel.

– Nå går vi snart inn i sesongen for blader som blåser over til naboen, trær og hekker som skygger for solen, motoriserte gressklippere som bråker for mye, hunder som bjeffer, unger som hopper på trampoline og bråker langt utover kvelden. Listen kan gjøres lang, sier Jørgensen.

Konfliktrådet er en statlig tjeneste som bistår med konfliktløsning. Virkemidlet er totalt 650 meglere over hele landet. De er opplært i megling, men de er ikke jurister. Tjenesten er gratis og frivillig.

Andre saker det krangles om er musikkstøy, rykkespredning, vedlikehold av fellesrom og hærverk.

Flere veikrangler havner i retten

Tilgang på vei er så verdifullt at naboer ofte ender i rettsalen. – Det blir flere veisaker. Ofte er det ytterst sterke følelser i sving, sier dommer.

ØRJAN TORHEIM
orjan.torheim@bt.no

Dommeren er Vidar Bergtun. Han er leder ved Nord- og Midhordland jordskifterett, som også omfatter Bergen.

– Hos oss får vi stadig flere saker der naboer krangler om vei, sier Bergtun.

Han omtaler vei som «hovedpulsåren» for en eiendom.

– Ømme punkt

– En eiendoms verdi avhenger i stor grad av at det er mulig å kjøre til eiendommen. Det blir trykket på noen ømme punkt når det oppstår uenighet om veirett, sier den erfarne dommeren.

Jordskiftedomstolene opererer også i byer og tettsteder, ofte med saker fra boligfelt som skal utvikles eller er under utvikling. I fjor avsluttet Bergtuns domstol 49 saker. Vei var helt eller delvis tema i 16 av dem. Samme år

STENGT: Krangling om vei tar mer og mer plass i rettsystemet. Stein Harald Fonn Varøy (ved bommen) og resten av familien på Askøy kan ikke kjøre til huset sitt. – Vi ønsker en minnelig løsning, men utelukker ikke rettsak, sier familiefaren. Bak f.v. står Anita Varøy, Stein Haralds samboer, deres sønn Magnus (6), bestemor Hjørdis Fonn Varøy og barnebarnet Viktoria (4). ARKIVFOTO: ODD E. NERBØ

kom det inn 52 nye saker. Halvparten av de nye sakene hadde vei, helt eller delvis, som tema.

– Sakene varierer i vanskelighetsgrad, men det er ofte et høyt konfliktnivå, sier Bergtun. Søndag skrev BT om Varøy-familien på Askøy, med en vei til huset sitt som de ikke kan kjøre på. De føler seg lurt av kommunen, men

fakta veikrangler

- Veikrangler kan handle om mye. Skal f.eks. et nytt bruk få lov til å kjøpe seg inn i en vei? Har et eksisterende bruk veirett? Eller det kan oppstå uenighet om omlegging av vei, der tema gjerne er trasévalg og kostnadsvurderinger.
- Kan ofte dreie seg om svært gamle rettigheter, der domstolene må inn og tolke det rettslige grunnlaget.
- Veisaker kan gå både for tingretter og jordskifteretter, avhengig av hvordan området er regulert.

KILDER: JORDSKIFTEDOMMERE, NORDHORDLAND TINGRETT, RÅDGIVER SAMFERDSELSINGENIØR.

umulig å finne gangbare tall for rettsaker om veispørsmål. «Veikrangling» er ikke akkurat en kategori i domstolenes statistikker.

Men at det blir stadig flere rettsfeider om vei, bekreftes fra flere hold. Blant andre av Per Kåre Sky, overdommer i Gulating jordskifteoverrett. Ankeinstansen omfatter fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.

– Uenighetene dreier seg ofte om hvem som har rett til å bruke en vei, og om vedlikehold av vei. Atkomst til eiendommen er veldig viktig for folk, sier Sky.

Han sier at jordskiftedomstolene hvert år behandler saker som til sammen utgjør mange hundre kilometer med privat vei.

– Prøver alltid å megle

Sorenskriver Håkon Rastum i Nordhordland tingrett, som dekker 18 kommuner i Hordaland og én i Sogn og Fjordane, mener også at veisaker har økt de siste årene – i likhet med sivile tvistesaker generelt.

Han påpeker at flere veikrangler ikke nødvendigvis betyr mer kranglete grunneiere nå enn før.

– Økning i antall saker kan like gjerne gjenspeile befolkningsøkning og fortetting, med økt utbygging av blant annet boligareal, sier Rastum.

Han bekrefter at konfliktnivået kan være høyt i saker som handler om privat eiendomsrett.

– Vi prøver alltid, både i veisaker og andre saker knyttet til eiendom, å megle mellom partene før rettsaken. Da prøver en dommer å hjelpe partene til å finne en løsning som begge er tjent med.

– Forlik blir billigere og kan gi bedre løsninger. Vi har god erfaring med slik megling. Men noen saker er så fastlåste at det må en dom til, sier Rastum.

«En god, gammel traver»

Rastum kaller veikrangler «en god, gammel traver i rettsystemet» – og en sakstype som «aldri kommer til å forsvinne».

har foreløpig valgt å styre unna naborettsak.

– Vi ønsker en minnelig løsning, og har fått opplyst at rettsak kan bli svært dyrt for oss. Men hvis det blir for lenge å vente, må vi likevel vurdere om rettsak er veien å gå, sier Stein Harald Fonn Varøy.

Enn så lenge må han og resten av familien parkere langs fylkesveien og bruke en sti til og fra huset.

Flere hundre km.

BT har prøvd, men det er så å si

LYNKURS FOR UNGE BOLIGKJØPERE

Det kan være tøft å komme seg inn på dagens boligmarked, men umulig er det ikke. Det vil vi vise deg i løpet av 2x45 minutter.

Meld deg på en nyttig og særdeles underholdende kveld sammen med noen av våre dyktigste medarbeidere. I tillegg kommer to av Norges hotteste entertainere. Mat og drikke blir det også.

USF Verftet, onsdag 10. april kl 19.

13. MARS – FULLT
10. APRIL – FÅ Plasser IGJEN

Påmelding: boliglynkurs.no

NB! Begrenset antall plasser.

SparebankenVest